

Suvestinė redakcija nuo 2012-09-15 iki 2013-01-17

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. [104-3839](#), i. k. 1051100NUTA00000924

Nauja redakcija nuo 2011-03-06:

Nr. [235](#), 2011-02-23, Žin. 2011, Nr. 28-1322 (2011-03-05), i. k. 1111100NUTA00000235

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S**

**DĖL ŽEMĖS PAĖMIMO VISUOMENĖS POREIKIAMS TAISYKLIŲ IR ŽEMĖS
PAĖMIMO VISUOMENĖS POREIKIAMS PROJEKTŲ RENGIMO IR ĮGYVENDINIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2005 m. rugpjūčio 25 d. Nr. 924
Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės įstatymo (Žin., 1994, Nr. [34-620](#); 2004, Nr. [28-868](#); 2006, Nr. [138-5268](#); 2010, Nr. [13-623](#), Nr. [72-3616](#), 2011, Nr. 49-2368, 2369) 37 straipsnio 9 dalimi, 45, 46, 47 ir 48 straipsniais, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Preambulės pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

1. Patvirtinti pridedamas:

1.1. Žemės paėmimo visuomenės poreikiams taisyklės;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

1.2. Žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklės.

2. Nustatyti, kad valstybės institucijos, vykdydamos jų nuostatuose ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas, susijusias su konkrečia visuomenės poreikio įgyvendinimu, atlieka ir žemės, reikalingos tokiam visuomenės poreikiui, paėmimu suinteresuotos institucijos funkcijas, numatytas Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 45, 46, 47 ir 48 straipsniuose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

MINISTRAS PIRMININKAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

APLINKOS MINISTRAS,
PAVADUOJANTIS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĄ

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2005 m. rugpjūčio 25 d. nutarimu Nr. 924

(Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2012 m. rugsėjo 5 d. nutarimo Nr. 1094 redakcija)

ŽEMĖS PAĖMIMO VISUOMENĖS POREIKIAMS TAISYKLĖS**I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Žemės paėmimo visuomenės poreikiams taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja valstybės institucijos ar savivaldybės tarybos (toliau – suinteresuota institucija) prašymų paimti žemę visuomenės poreikiams pateikimo ir nagrinėjimo, paimamos visuomenės poreikiams žemės vertinimo metodo kriterijų parinkimo, sąnaudų ir naudos analizės atlikimo, žemės paėmimo visuomenės poreikiams inicijavimo tiesiogiai įgyvendinant įstatymus, kuriuose nustatytas konkretus visuomenės poreikis, kuriam paimamas tam tikroje vietoje esantis tam tikro ploto žemės sklypas, taip pat numatomo suteikti nuosavybės valstybinės žemės sklypo dydžio nustatymo procedūras.

2. Žemės paėmimo visuomenės poreikiams suinteresuota institucija, siekdama pagrįsti tiek konkretaus visuomenės poreikio objektyvų egzistavimą, tiek tam poreikiui tenkinti reikalingo konkretaus žemės sklypo paėmimo visuomenės poreikiams būtinumą, Taisyklių 3 punkte nustatyta tvarka atlieka sąnaudų ir naudos analizę. Sąnaudų ir naudos analizė gali būti sudedamoji teritorijos, kurioje prašoma paimti žemę visuomenės poreikiams, detaliojo arba specialiojo plano (toliau – detalusis ar specialusis planas) dalis arba parengiama kaip atskiras dokumentas – Taisyklių 6.4 punkte nurodyto aiškinamojo rašto priedas. Visuomenės poreikio objektyvus egzistavimas ir jam tenkinti reikalingo konkretaus žemės sklypo paėmimo būtinumas laikomas pagrįstu ir atskiras jo pagrindimas, pagrįstas sąnaudų ir naudos analize, visuomeninės naudos, efektyvumo ir racionalumo principais, neatliekamas, kai žemę visuomenės poreikiams paimti reikia tam, kad būtų tiesiogiai įgyvendinamas įstatymas, nustatantis konkretų visuomenės poreikį, kuriam tenkinti paimamas tam tikroje vietoje esantis tam tikro ploto žemės sklypas (žemės sklypo dalis), ir nurodantis suinteresuotą instituciją (toliau – įstatymas).

3. Suinteresuota institucija, atlikdama sąnaudų ir naudos analizę:

3.1. numato kitas konkrečiam visuomenės poreikiui tenkinti reikalingo konkretaus žemės sklypo paėmimo visuomenės poreikiams galimybes, iš jų – kitų žemės sklypų paėmimas visuomenės poreikiams (jeigu tokia galimybė yra) ir esamos situacijos (*status quo*) išsaugojimas, kai žemės sklypas nepaimamas visuomenės poreikiams;

3.2. nurodo konkrečiam visuomenės poreikiui tenkinti reikalingo konkretaus žemės sklypo paėmimo procedūros dalyvius, kurie dėl to patirs naudos ar nuostolių;

3.3. apskaičiuoja ir palygina konkretaus visuomenės poreikio tenkinimo ir žemės sklypo paėmimo visuomenės poreikiams procedūros atlikimo (toliau kartu – projekto įgyvendinimas) ir galimybių, nurodytų Taisyklių 3.1 punkte, sąnaudas ir naudą:

3.3.1. išlaidas, būtinas projektui įgyvendinti (taip pat žemės, kurios vertė atliekant sąnaudų ir naudos analizę apskaičiuojama pagal žemės verčių žemėlapius, parengtus laikantis Žemės verčių žemėlapių sudarymo taisyklių, patvirtintų žemės ūkio ministro 2002 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 515 (Žin., 2003, Nr. [5-221](#)), įsigijimo išlaidas);

3.3.2. visuomenės gautiną naudą iš projekto įgyvendinimo naudojant konkretų žemės sklypą šiems visuomenės poreikiams tenkinti;

3.3.3. tiesioginį poveikį esamų savininkų ir (ar) naudotojų gyvenimo ir darbo sąlygoms, gamtos ištekliams (žemės ūkio naudmenoms, derlingajam dirvožemiui, miškui, vandens telkiniams, natūraliam kraštovaizdžiui ir kitkam);

3.4. apskaičiuoja projekto įgyvendinimo ir galimybių, nurodytų Taisyklių 3.1 punkte, grynąją esamą vertę (grynoji esama vertė – iš projekto įgyvendinimo numatomos gauti naudos ir projekto įgyvendinimo sąnaudų, išreikštų pinigais, skirtumas);

3.5. vertina pagrindines projekto įgyvendinimo rizikas, numato jų valdymo veiksmus;

3.6. atlieka projekto įgyvendinimo jautrumo analizę – nustato, kokią poveikį projekto įgyvendinimo grynajai esamai vertei daro sąnaudų ir naudos pokyčiai;

3.7. pateikia išvadą dėl konkretaus žemės sklypo tinkamumo projektui įgyvendinti.

4. Informaciją apie numatomus paimti visuomenės poreikiams žemės sklypus suinteresuotai institucijai pateikia Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas pagal Nekilnojamojo turto registro nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 12 d. nutarimu Nr. 1129 (Žin., 2002, Nr. [72-3077](#)). Duomenis apie suprojektuotus žemės reformos žemėtvarkos projekte arba jiems prilyginamuose žemės sklypų planuose, bet neįregistruotus Nekilnojamojo turto registre žemės sklypus, taip pat duomenis apie laisvos valstybinės žemės, kuri ribojasi su paimamais visuomenės poreikiams privačios žemės sklypais ar įsiterpusi tarp jų, plotus, kurių reikia visuomenės poreikiams tenkinti ir (ar) kuriuose gali būti formuojami už visuomenės poreikiams paaimamus žemės sklypus suteiktini valstybinės žemės sklypai, pateikia Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) teritorinis padalinys pagal žemės sklypo buvimo vietą (toliau – teritorinis padalinys) per 10 darbo dienų nuo suinteresuotos institucijos prašymo pateikti minėtus duomenis gavimo.

II. ŽEMĖS PAĖMIMO VISUOMENĖS POREIKIAMS PROCEDŪROS PRADŽIA

5. Žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūra gali būti pradedama:

5.1. suinteresuotos institucijos prašymu;

5.2. be suinteresuotos institucijos prašymo, kai:

5.2.1. žemę visuomenės poreikiams paaimti reikia įstatymui tiesiogiai įgyvendinti;

5.2.2. Nacionalinė žemės tarnyba yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota žemės paėmimu suinteresuota institucija.

6. Suinteresuota institucija teritoriniam padaliniui teikiamame prašyme paaimti žemę visuomenės poreikiams nurodo prašymą teikiančio subjekto pavadinimą ir duomenis, Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 45 straipsnio 1 dalyje nustatytą žemės paėmimo visuomenės poreikiams tikslą, trumpai apibūdina teritoriją, kurioje prašoma paaimti žemę visuomenės poreikiams. Suinteresuota institucija kartu su prašymu turi pateikti:

6.1. detalųjį arba specialųjį planą;

6.2. žemės sklypų, kurių visą plotą arba jo dalis numatoma paaimti visuomenės poreikiams, taip pat valstybinės žemės sklypų, kurių nuomos ar panaudos sutartis numatoma nutraukti prieš terminą, sąrašą, kuriame turi būti nurodyta:

6.2.1. žemės sklypų savininkai ir (ar) kiti žemės naudotojai, jų gyvenamųjų vietų ar buveinių adresai;

6.2.2. žemės sklypų adresai, unikalūs ir (ar) kadastriniai numeriai, taip pat žemės sklypų bendras plotas ir visuomenės poreikiams paaimamo žemės sklypo dalis (kai paaimama tik dalis žemės sklypo);

6.3. Nekilnojamojo turto kadastro žemėlapių ištrauką su privačių ir valstybinių žemės sklypų ribomis;

6.4. aiškinamąjį raštą ir Taisyklių 2 punkte nurodytą ir šiame punkte nustatytu atveju parengtą jo priedą; aiškinamajame rašte turi būti nurodyti konkretūs tikslai, kuriems numatoma naudoti paaimamą visuomenės poreikiams žemę, o Taisyklių 2 punkte nurodytame aiškinamojo rašto priede – Taisyklių 3 punkte nurodyta sąnaudų ir naudos analizė, taip pat pateiktas konkretaus visuomenės poreikio objektyvaus egzistavimo ir konkretaus žemės sklypo paėmimo visuomenės poreikiams būtinumo pagrindimas, pagrįstas šios sąnaudų ir naudos analizės rezultatais ir visuomeninės naudos, efektyvumo ir racionalumo principais; konkretaus visuomenės poreikio objektyvaus egzistavimo ir konkretaus žemės sklypo paėmimo visuomenės poreikiams būtinumo pagrindimas, pagrįstas sąnaudų ir naudos analizės rezultatais, taip pat visuomeninės naudos, efektyvumo ir racionalumo principais, gali būti sudedamoji detaliojo ar specialiojo plano dalis; aiškinamasis raštas ir Taisyklių

2 punkte nurodytas jo priedas neteikiami, kai žemę visuomenės poreikiams paimti reikia įstatymui tiesiogiai įgyvendinti.

7. Suinteresuota institucija, pateikdama teritoriniam padaliniui prašymą paimti žemę visuomenės poreikiams, taip pat registruotu laišku, įteikiamu pasirašytinai, praneša žemės sklypo, kurį numatoma paimti visuomenės poreikiams, savininkui ir (ar) naudotojui apie tokio prašymo pateikimą ir nurodo konkrečius tikslus, kuriems numatoma panaudoti paimamą visuomenės poreikiams žemę.

8. Kai žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūra pradedama pagal Taisyklių 5.1 punktą (išskyrus Taisyklių 10.1 punkte nurodytą atvejį), teritorinis padalinys per 30 kalendorinių dienų nuo suinteresuotos institucijos pateikto prašymo paimti žemę visuomenės poreikiams gavimo išnagrinėja prašymą, su juo pateiktus dokumentus ir nustatęs, ar paimamas visuomenės poreikiams žemės sklypas atitinka Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 45 straipsnio 1 dalyje nurodytus kriterijus, o prašymas – šio įstatymo 46 straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimus, Nacionalinės žemės tarnybos vadovui teikia vieną iš pasiūlymų:

8.1. pasiūlymą dėl sprendimo pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą priėmimo, jeigu paimamas visuomenės poreikiams žemės sklypas atitinka bent vieną iš Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 45 straipsnio 1 dalyje nurodytų kriterijų, o prašymas – šio įstatymo 46 straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimus, drauge pateikia:

8.1.1. žemės paėmimo visuomenės poreikiams projekto, kuris turi būti rengiamas, kai paimami žemės sklypai nesuprojektuoti specialiuose ar detaliuosiuose planuose (toliau – projektas), teritorijos ribų planą, į kurį įtraukiami:

8.1.1.1. visuomenės poreikiams paimami žemės sklypai;

8.1.1.2. žemės sklypai, kurių dalį reikia paimti visuomenės poreikiams, ir (ar) žemės sklypai, kurie jų arba jų dalies paėmimo visuomenės poreikiams tikslais turės būti pertvarkyti (padalyti, atidalyti, sujungti ar perdalyti);

8.1.1.3. laisvos valstybinės žemės, kuri ribojasi su paimamais visuomenės poreikiams privačios žemės sklypais ar įsiterpusi tarp jų, plotai, kurių reikia visuomenės poreikiams tenkinti ir (ar) kuriuose gali būti formuojami už visuomenės poreikiams paimamus žemės sklypus suteiktini valstybinės žemės sklypai;

8.1.2. dokumentus ir duomenis, nurodytus Taisyklių 6 punkte;

8.1.3. Nacionalinės žemės tarnybos vadovo įsakymo dėl žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros pradžios projektą;

8.2. pasiūlymą dėl sprendimo nepradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros priėmimo, jeigu paimamas visuomenės poreikiams žemės sklypas neatitinka Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 45 straipsnio 1 dalyje nurodytų kriterijų, o prašymas – šio įstatymo 46 straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimų arba nepateiktas bent vienas iš Taisyklių 6 punkte nurodytų dokumentų ar duomenų.

9. Nacionalinės žemės tarnybos vadovas gautus Taisyklių 8.1 arba 8.2 punkte nurodytus dokumentus per 10 darbo dienų išnagrinėja ir priima motyvuotą sprendimą pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą arba jos nepradėti.

10. Kai žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūra turi būti pradėta:

10.1. Pagal Taisyklių 5.1 punktą (kai žemę visuomenės poreikiams paimti reikia tam, kad būtų tiesiogiai įgyvendintas įstatymas) ar 5.2.1 punktą (kai Nacionalinė žemės tarnyba nėra žemės paėmimu suinteresuota institucija), – suinteresuota institucija teritoriniam padaliniui pateikia Taisyklių 6.1–6.3 punktuose nurodytus dokumentus ir duomenis. Teritorinis padalinys per 5 darbo dienas nuo šių dokumentų gavimo patikrina, ar visi dokumentai ir duomenys pateikti, ir parengia Nacionalinės žemės tarnybos vadovo įsakymo dėl žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros pradžios projektą, kurį kartu su gautais dokumentais ir duomenimis pateikia Nacionalinės žemės tarnybos vadovui, nurodydamas įstatymą, kuriam įgyvendinti būtina pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą. Nacionalinės žemės tarnybos vadovas per 10 darbo dienų nuo dokumentų ir duomenų gavimo priima sprendimą pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą.

10.2. Pagal Taisyklių 5.2.1 punktą (kai Nacionalinė žemės tarnyba yra žemės paėmimu suinteresuota institucija), – teritorinis padalinys organizuoja dokumentų ir duomenų, nurodytų Taisyklių 6.1–6.3 punktuose, parengimą ir pateikia juos Nacionalinės žemės tarnybos vadovui kartu su įsakymo dėl žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros pradžios projektu. Nacionalinės žemės tarnybos vadovas gautus dokumentus ir duomenis per 10 darbo dienų išnagrinėja ir priima sprendimą pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą.

10.3. Pagal Taisyklių 5.2.2 punktą, – teritorinis padalinys organizuoja dokumentų ir duomenų, nurodytų Taisyklių 6.1–6.4 punktuose, parengimą ir pateikia juos Nacionalinės žemės tarnybos vadovui kartu su įsakymo dėl žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros pradžios projektu. Nacionalinės žemės tarnybos vadovas gautus dokumentus ir duomenis per 10 darbo dienų išnagrinėja ir priima sprendimą pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą.

11. Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendime pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą nurodomas (-i) žemės sklypo (-ų), kuris (-ie) visas (-i) arba kurio (-ių) dalis (-ys) paimama (-os) visuomenės poreikiams, kadastro numeris (-iai). Projekto teritorijos ribų planas tvirtinamas kartu su Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimu pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą.

12. Kai Nacionalinės žemės tarnybos vadovas nusprendžia nepradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros, sprendime nurodomi konkretūs tokio sprendimo priėmimo motyvai.

13. Teritorinis padalinys, Nacionalinės žemės tarnybos vadovui priėmus sprendimą pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą, atlieka veiksmus, nurodytus Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 46 straipsnio 5 dalyje, taip pat per 5 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo registruotu laišku, įteikiamu pasirašytinai, praneša apie šį sprendimą:

13.1. žemės reformos žemėtvarkos projekto arba jam prilyginamo žemės sklypo plano rengėjui, kai projektą numatoma įgyvendinti toje kadastro vietovės teritorijoje, kurioje rengiamas žemės reformos žemėtvarkos projektas arba jam prilyginamas žemės sklypo planas, ir pateikia jam projekto teritorijos ribų plano kopiją;

13.2. žemės sklypo savininko ir (ar) naudotojo kreditoriui, inicijavusiam turto areštą, ir (ar) turto areštą taikiusiam asmeniui, taip pat kreditoriams, kurių naudai žemės sklypas, jo nuomos teisė ar jame esantys statiniai ar įrenginiai yra įkeisti, jeigu atitinkami areštai ir (ar) įkeitimai (hipoteka) sprendimo pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą priėmimo dieną įregistruoti viešuosiuose registruose.

14. Teritorinis padalinys, Nacionalinės žemės tarnybos vadovui priėmus sprendimą nepradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros, per 5 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo registruotu laišku, įteikiamu pasirašytinai, praneša apie jį suinteresuotai institucijai (išskyrus tuos atvejus, kai Nacionalinė žemės tarnyba yra žemės paėmimu suinteresuota institucija), o suinteresuota institucija per 5 darbo dienas nuo šio pranešimo gavimo registruotu laišku, įteikiamu pasirašytinai, praneša apie sprendimą žemės sklypo, kurį paimti visuomenės poreikiams prašė suinteresuota institucija, savininkui ir (ar) naudotojui.

15. Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimas pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą ar jos nepradėti gali būti skundžiamas ir skundas nagrinėjamas Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 46 straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka.

III. VISUOMENĖS POREIKIAMS PAIMAMŲ ŽEMĖS SKLYPŲ VERTINIMAS

16. Visuomenės poreikiams paimamo žemės sklypo ir jame esančių statinių ir (ar) įrenginių (jeigu žemės sklypas užstatytas) rinkos vertė ir savininko ir (ar) naudotojo nuostoliai, patirti dėl žemės sklypo paėmimo visuomenės poreikiams, apskaičiuojami vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 47 straipsniu ir Taisyklėmis.

17. Paimamas visuomenės poreikiams žemės sklypas vertinamas lyginamuoju metodu Turto ir verslo vertinimo metodikos (toliau – Turto vertinimo metodika), patvirtintos finansų ministro 2012 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 1K-159 (Žin., 2012, Nr. [50-2502](#)), nustatyta tvarka, vadovaujantis šiais reikalavimais:

17.1. Lyginamųjų žemės sklypų naudojimo paskirtis, būdas ir pobūdis, ūkinės veiklos apribojimai, taip pat išsidėstymas gyvenamųjų teritorijų, rekreacinių objektų, susisiekimo komunikacijų, inžinerinių tinklų ir kitų infrastruktūros objektų atžvilgiu turi atitikti vertinamą žemės sklypą.

17.2. Lyginamieji objektai parenkami iš tos pačios kaip paimamas žemės sklypas žemės verčių zonos, nurodytos žemės verčių žemėlapiuose, parengtuose ir patvirtintuose pagal Žemės verčių žemėlapių sudarymo taisykles. Jeigu atitinkamoje žemės verčių zonoje nepakanka lyginamųjų objektų, lyginamos kitų tokių pat ar panašių ir artimiausiai vertinamo objekto esančių objektų sandorių kainos. Vertinamo ir lyginamojo objektų skirtumai įvertinami Turto vertinimo metodikoje nustatyta tvarka.

17.3. Kai Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 48 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais rengiamas projektas, Taisyklių 17.2 punkte nurodyti lyginamieji objektai visų pirma turi būti parenkami iš projekto teritorijoje esančių žemės sklypų. Kai projekto teritorijoje nepakanka lyginamųjų objektų arba Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 48 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais projektas nerengiamas, Taisyklių 17.2 punkte nurodyti lyginamieji objektai visų pirma turi būti parenkami iš žemės sklypų, esančių detalajame ar specialiajame teritorijų planavimo dokumente suplanuotoje teritorijoje (jeigu detalajame ar specialiajame teritorijų planavimo dokumente suplanuota tik visuomenės poreikiams paimama teritorija) arba detalajame ar specialiajame teritorijų planavimo dokumente suplanuotos teritorijos dalyje (jeigu detalajame ar specialiajame teritorijų planavimo dokumente suplanuota ne tik visuomenės poreikiams paimama teritorija, bet ir kitos teritorijos), kurią numatoma paimti visuomenės poreikiams.

17.4. Vertinant miškų ūkio paskirties žemės sklypus ir miško žemės naudmenas, kurios yra kituose, ne miškų ūkio paskirties, žemės sklypuose, Taisyklių 17.2 ir (ar) 17.3 punktuose nurodyti lyginamieji objektai visų pirma parenkami atsižvelgiant į vertinamo žemės sklypo miško medyną.

17.5. Visuomenės poreikiams paimamas žemės sklypas privalo būti vertinamas pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ir pobūdį, numatytus, iki Nekilnojamojo turto registre padaroma žyma apie pradėtą žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą, neatsižvelgiant į teritorijų planavimo ar plėtros dokumentuose, koncepcijose, planuose ar kituose dokumentuose nustatytas ar jų nulemtas vertinamo žemės sklypo pagrindinės naudojimo paskirties, naudojimo būdo ar pobūdžio keitimo galimybes.

18. Jeigu visuomenės poreikiams paimamas statiniais ar įrenginiais užstatomas ar užstatytas žemės sklypas, už jau pastatytus ar statomus žemės sklype asmenims nuosavybės teise priklausančius statinius turi būti atlyginama pinigais pagal rinkos vertę, o turto vertinimo metodas parenkamas pagal Turto vertinimo metodiką, atsižvelgiant į pastatų (statinių) pagrindinę naudojimo paskirtį. Vertinimo metodo parinkimo motyvai ir pagrindumas turi būti nurodyti vertinimo ataskaitoje.

19. Apskaičiuojant visuomenės poreikiams paimamo žemės sklypo, jame esančių statinių ir įrenginių rinkos vertę, turi būti atsižvelgiama į žemės sklypų, statinių ir įrenginių, kurie patenka į tą pačią žemės verčių zoną žemės verčių žemėlapiuose, parengtuose ir patvirtintuose pagal Žemės verčių žemėlapių sudarymo taisykles, sandoriuose, sudarytuose nuo teritorijų planavimo dokumento, nurodyto Taisyklių 6.1 punkte, patvirtinimo iki turto vertinimo ataskaitos parengimo,

nurodytų tokių nekilnojamųjų daiktų kainų pokytį. Nekilnojamųjų daiktų kainų pokytis turi būti nurodytas turto vertinimo ataskaitoje.

20. Visuomenės poreikiams paimamame žemės sklype esančių želdinių vertė apskaičiuojama vadovaujantis tų metų, kuriais atliekamas vertinimas, biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos normatyvinėmis kainomis, patvirtintomis žemės ūkio ministro įsakymu, ir Želdinių atkuriamosios vertės įkainiais, patvirtintais aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. D1-343 (Žin., 2008, Nr. [74-2907](#)). Už šiuos želdinius papildomai atlyginama tik tuo atveju, kai į jų vertę neatsižvelgta Taisyklių 17 punkte nustatyta tvarka apskaičiuojant visuomenės poreikiams paimamo žemės sklypo rinkos vertę.

21. Jeigu visuomenės poreikiams paimamas žemės sklypas, kuriame vykdoma ūkinė komercinė veikla, žemės savininko ir (ar) kito naudotojo nuostoliai, susiję su ūkinės komercinės veiklos paimamame visuomenės poreikiams žemės sklype nutraukimu ar apribojimu, nustatomi atsižvelgiant į ūkinės komercinės veiklos pajamas ir su turto naudojimu susijusias išlaidas.

22. Kiek lėšų įdėta į žemės ūkio produkcijos ir miško auginimą, nustatoma atsižvelgiant į pinigų sumą, kurios reikėtų tokių pat savybių žemės ūkio produkcijai ir miškui užauginti.

23. Kiek negauta derliaus, nustatoma atsižvelgiant į pinigų sumą, kurią žemės savininkas ir (ar) kitas naudotojas būtų gavęs (įvertinus derliaus auginimo išlaidas) už užaugintą derlių, jeigu konkretus žemės sklypas (žemės sklypo dalis) nebūtų paimtas visuomenės poreikiams.

24. Už Taisyklių 21–23 punktuose nurodytus ir kitus savininko ir (ar) naudotojo nuostolius, patirtus dėl žemės sklypo paėmimo visuomenės poreikiams, papildomai atlyginama tik tuo atveju, kai į šių nuostolių dydį neatsižvelgta Taisyklių nustatyta tvarka apskaičiuojant visuomenės poreikiams paimamo žemės sklypo ir jame esančių statinių ir (ar) įrenginių (jeigu žemės sklypas užstatytas) rinkos vertę.

25. Suteikiamo nuosavybės žemės sklypo rinkos vertė nustatoma tokiu pat vertinimo metodu kaip visuomenės poreikiams paimamo žemės sklypo, tačiau taikomi tik Taisyklių 17.1–17.4 punktuose nurodyti reikalavimai.

26. Už paimamą visuomenės poreikiams žemės sklypą Nacionalinės žemės tarnybos vadovas gali suteikti nuosavybės žemės sklypą, kuris ribojasi su paimamu privačios žemės sklypu, tik iš laisvos valstybinės žemės fondo žemės, kurios pagal galiojančius ar rengiamus teritorijų planavimo dokumentus nenumatyta naudoti visuomenės poreikiams ar piliečių nuosavybės teisėms į žemę atkurti ir (arba) kuri neįtraukta į rengiamo žemės reformos žemėtvarkos projekto teritoriją.

27. Maksimalus suteikiamo nuosavybės žemės sklypo dydis nustatomas suformuojant tokio dydžio žemės sklypą, kurio vertė neviršytų paimamo visuomenės poreikiams žemės sklypo vertės. Mieste suteikiamas žemės sklypas negali būti didesnis nei nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 23 d. nutarime Nr. 920 „Dėl naujų žemės sklypų dydžių miestuose patvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. [67-1956](#); 2010, Nr. [40-1904](#)). Mažiausias mieste suteikiamas žemės sklypas – 0,04 hektaro, kaimo gyvenamojoje vietovėje – 0,1 hektaro.

Jeigu keli paimamų visuomenės poreikiams žemės sklypų savininkai pageidauja, kad už paimamą visuomenės poreikiams žemę būtų suteikiamas nuosavybės žemės sklypas, tačiau laisvos valstybinės žemės ploto, kuris ribojasi su paimamais žemės sklypais, neužtenka, kiekvienam paimamos žemės savininkui suteikiamo nuosavybės žemės sklypo dydis nustatomas proporcingai paimamo žemės sklypo vertei, tuo atveju suteikiamas nuosavybės žemės sklypas negali būti didesnis už šiame punkte nurodyto maksimalaus dydžio suteikiamą nuosavybės žemės sklypą.

IV. SPRENDIMO PAIMTI ŽEMĘ VISUOMENĖS POREIKIAMS PRIĖMIMAS

28. Sprendimas paimti žemę visuomenės poreikiams priimamas Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 46 straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka.

29. Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendime paimti žemę visuomenės poreikiams nurodoma:

29.1. žemės paėmimo visuomenės poreikiams tikslai;

29.2. kiekvieno paimamo visuomenės poreikiams žemės sklypo rinkos vertė, nurodyta turto vertinimo ataskaitoje;

29.3. su žemės sklypo paėmimu visuomenės poreikiams susijusių nuostolių dydis;

29.4. visuomenės poreikiams paimamo žemės sklypo kadastro duomenys (pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, būdas, pobūdis, plotas, kadastro numeris, adresas);

29.5. žemės savininko ir (ar) kito žemės naudotojo, iš kurių žemės sklypas paimamas visuomenės poreikiams arba su kuriais prieš terminą bus nutraukiama valstybinės žemės panaudos ar nuomos sutartis, vardas, pavardė arba juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos teisinė forma, pavadinimas, kodas;

29.6. žemės sklypo savininko ir (ar) naudotojo kreditoriaus, inicijavusio turto areštą, ir (ar) turto areštą taikiusio asmens, taip pat kreditorių, kurių naudai žemės sklypas, jo nuomos teisė ar jame esantys statiniai ar įrenginiai yra įkeisti, jeigu atitinkami areštai ir (ar) įkeitimai (hipoteka) sprendimo pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą priėmimo dieną įregistruoti viešuosiuose registruose, vardas, pavardė arba juridinio asmens ar kitos užsienio organizacijos teisinė forma, pavadinimas, kodas;

29.7. atlyginimo už visuomenės poreikiams paimamą žemės sklypą būdas;

29.8. suteikiamo nuosavybės žemės sklypo kadastro duomenys, jeigu atlyginimo būdas – žemės sklypo, kuris ribojasi su paimamu visuomenės poreikiams žemės sklypu, suteikimas.

30. Jeigu žemės savininkas ir (ar) kitas žemės naudotojas susitaria su suinteresuota institucija ir Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 47 straipsnio 2–5 dalyse nustatyta tvarka sudaro žemės paėmimo visuomenės poreikiams ir atlyginimo už ją sutartį, į Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimą paimti žemę visuomenės poreikiams įrašomi šioje sutartyje nurodyti atlyginimo būdas, dydis ir su žemės paėmimu susijusių nuostolių dydis.

31. Jeigu sprendimas paimti žemę visuomenės poreikiams priimamas remiantis žemės paėmimo visuomenės poreikiams ir atlyginimo už ją sutartimi, šios sutarties kopija pridedama prie Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimo paimti žemę visuomenės poreikiams.

32. Teritorinis padalinys, Nacionalinės žemės tarnybos vadovui priėmus sprendimą paimti žemę visuomenės poreikiams, atlieka veiksmus, nurodytus Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 46 straipsnio 8 dalyje.

33. Jeigu visuomenės poreikiams paimamas žemės sklypas, žemės sklypo nuomos teisė, jame esantys statiniai ir įrenginiai yra įkeisti ir siekiant panaikinti įkeitimą (hipoteką) su kreditoriumi sudarytas susitarimas dėl įkeitimo (hipotekos) panaikinimo, suinteresuota institucija su kreditoriumi atsiskaito susitarime nustatyta tvarka ir terminais. Kreditorius ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo suinteresuotos institucijos įsipareigojimų pagal susitarimą įvykdymo privalo pateikti Hipotekos registro tvarkytojui prašymą hipoteką išregistruoti Lietuvos Respublikos hipotekos registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 18 d. nutarimu Nr. 1246 (Žin., 2001, Nr. [90-3173](#)), nustatyta tvarka.

34. Jeigu visuomenės poreikiams turi būti paimamas ne visas žemės sklypas ir jame esantys statiniai ir (ar) įrenginiai (jeigu žemės sklypas užstatytas), o tik dalis nurodyto nekilnojamojo turto, tas nekilnojamasis turtas bendrosios nuosavybės teise priklauso keliems asmenims ir:

34.1. sudarytas bendraturčių susitarimas dėl naudojimosi bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančiu nekilnojamoju turtu tvarkos nustatymo, kuris patvirtintas notaro ir įregistruotas Nekilnojamojo turto registre ir kuriame nurodytos kiekvienam bendraturčiui priklausančios konkrečios nekilnojamojo turto dalys, – bendraturčiams atlygintinų nuostolių dydis apskaičiuojamas atsižvelgiant į nekilnojamojo turto dalių, kurios paimamos visuomenės poreikiams iš kiekvieno bendraturčio, dydį;

34.2. nenustatyta naudojimosi žemės sklypu ir jame esančiais statiniais ir (ar) įrenginiais (jeigu žemės sklypas užstatytas) tvarka, – už visuomenės poreikiams paimamo nekilnojamojo turto dalį kiekvienam bendraturčiui atlyginama proporcingai jam priklausančios bendrosios nuosavybės dalies, įregistruotos Nekilnojamojo turto registre, dydžiui;

34.3. neįmanoma atskirti bendraturčiams priklausančio turto dalių vienos nuo kitos nepadarius šiam turtui žalos (atidalijama žemės sklypo, statinio ir (ar) įrenginio dalis negalės būti naudojama

kaip atskiras daiktas ir (ar) pagal nustatytą iki paėmimo visuomenės poreikiams pagrindinę žemės, statinių ar inžinerinių įrenginių naudojimo paskirtį ir panašiai), – visuomenės poreikiams turi būti paimamas visas žemės sklypas ir jame esantys statiniai ir (ar) įrenginiai (jeigu žemės sklypas užstatytas).

35. Jeigu žemės paėmimo visuomenės poreikiams ir atlyginimo už ją sutartis nesudaroma, laikoma, kad tarp suinteresuotos institucijos ir žemės savininko ir (ar) kito žemės naudotojo yra ginčas, kuris turi būti sprendžiamas Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 47 straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [235](#), 2011-02-23, *Žin.*, 2011, Nr. 28-1322 (2011-03-05), i. k. 1111100NUTA00000235

Nr. [1094](#), 2012-09-05, *Žin.*, 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2005 m. rugpjūčio 25 d.
nutarimu Nr. 924
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2011 m. vasario 23 d.
nutarimo Nr. 235 redakcija)

ŽEMĖS PAĖMIMO VISUOMENĖS POREIKIAMS PROJEKTŲ RENGIMO IR ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų (toliau – projektai) turinį, jų rengimą, derinimą, tvirtinimą ir įgyvendinimą.

2. Projektai yra specialiojo teritorijų planavimo dokumentai, kurie rengiami Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2004, Nr. [21-617](#)), Lietuvos Respublikos žemės įstatymo (Žin., 1994, Nr. [34-620](#); 2004, Nr. [28-868](#)) ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka parengtų ir patvirtintų detaliųjų ar specialiųjų teritorijų planavimo dokumentų, nurodytų Žemės paėmimo visuomenės poreikiams taisyklių 6.1 punkte, sprendinių pagrindu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

3. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 48 straipsnio 3 dalyje nurodyti darbai, neatlikti rengiant detalųjį ar specialųjį planą, atliekami rengiant projektą. Jeigu paimamas visuomenės poreikiams žemės sklypas ir po žemės sklypo dalies, reikalingos visuomenės poreikiams, atidalijimo ar padalijimo liekantis žemės sklypas (sklypai) suprojektuotas (-i) detalajame ar specialiajame plane, vietoj projekto Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų (toliau – Kadastro nuostatai), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 (Žin., 2002, Nr. [41-1539](#); 2005, Nr. [80-2899](#); 2011, Nr. [125-5950](#)), nustatyta tvarka rengiami žemės sklypų planai su nustatytais žemės sklypų ribų posūkio taškais ir riboženklių koordinatėmis valstybinėje koordinatinių sistemoje (toliau – žemės sklypų planai) ir parengiama paimamo visuomenės poreikiams žemės sklypo (ar jo dalies) vertinimo ataskaita (toliau – turto vertinimo ataskaita) ir pažyma apie nuostolių, patirtų dėl žemės sklypo paėmimo visuomenės poreikiams, dydį. Šių darbų atlikimą savo lėšomis organizuoja Žemės paėmimo visuomenės poreikiams taisyklėse nurodytos suinteresuotos institucijos.

Jeigu paimamo visuomenės poreikiams žemės sklypo planas Kadastro nuostatų nustatyta tvarka buvo parengtas ir po paimamo visuomenės poreikiams žemės sklypo detaliojo ar specialiojo plano patvirtinimo šio žemės sklypo kadastro duomenys nepasikeitė, papildomas žemės sklypo planas nerengiamas.

Žemės sklypų planų rengėjas parenkamas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (Žin., 1996, Nr. [84-2000](#); 2006, Nr. [4-102](#)) nustatyta tvarka.

Turto vertinimo ataskaita rengiama pagal Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo (Žin., 1999, Nr. [52-1672](#); 2011, Nr. [86-4139](#)), Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 47 straipsnio ir Taisyklių 14.8 punkto reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

3¹. Žemės paėmimo visuomenės poreikiams projekto rengimą ir įgyvendinimą savo lėšomis organizuoja Žemės paėmimo visuomenės poreikiams taisyklėse nurodytos suinteresuotos institucijos (projekto organizatoriai).

Papildyta punktu:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

4. Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) vadovui priėmus sprendimą pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą, Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 48 straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais žemės paėmimu suinteresuotai valstybės institucijai ar savivaldybės, kurios taryba pateikė prašymą paimiti žemę visuomenės poreikiams, administracijos direktoriui (toliau – projekto organizatorius) per 20 darbo dienų nuo šio sprendimo priėmimo Nacionalinės žemės tarnybos teritorinis padalinys pagal žemės sklypo buvimo vietą (toliau – teritorinis padalinys) išduoda žemės paėmimo visuomenės poreikiams planavimo sąlygas projektui rengti (toliau – sąlygos). Sąlygos išduodamos Planavimo sąlygų teritorijų planavimo dokumentams rengti parengimo ir išdavimo tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2004 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. D1-262 (Žin., 2004, Nr. [83-3028](#); 2009, Nr. [145-6460](#)), nustatyta tvarka. Sąlygose nurodomi projektą derinantys asmenys ir institucijos. Kai Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio padalinio specialistas (valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį), atsakingas už sąlygų išdavimą, neturi visų duomenų, kurių reikia sąlygoms parengti, pagal jo pateiktas paraiškas per 10 darbo dienų nuo paraiškos gavimo sąlygas turi pateikti Taisyklių 26.2.–26.7 ir 26.10 punktuose nurodytos institucijos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

5. Žemės paėmimo visuomenės poreikiams planavimo procesą sudaro:
 - 5.1. projekto parengiamasis etapas;
 - 5.2. projekto rengimo etapas;
 - 5.3. projekto sprendinių pasekmių vertinimo etapas;
 - 5.4. projekto baigiamasis etapas (projekto svarstymas, derinimas, tvirtinimas).

II. PROJEKTO PARENGIAMASIS ETAPAS

6. Projekto organizatorius:
 - 6.1. nustato projekto tikslus ir uždavinius;
 - 6.2. parengia ir patvirtina projekto darbų programą;
 - 6.3. viešai informuoja visuomenę, paskelbdamas vietiniame laikraštyje (jeigu toks leidžiamas) arba regioniniame laikraštyje, Nacionalinės žemės tarnybos, savivaldybės ir projekto organizatoriaus interneto tinklalapiuose apie projekto rengimo pradžią ir jo tikslus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

- 6.4. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka parinktam projekto rengėjui, su kuriuo sudaryta projekto rengimo darbų sutartis, pateikia:

- 6.4.1. Nacionalinės žemės tarnybos vadovo įsakymo, kuriuo įforminamas sprendimas pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą, kopiją;
- 6.4.2. dokumentus, nurodytus Žemės paėmimo visuomenės poreikiams taisyklių 6 punkte;
- 6.4.3. sąlygas Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 48 straipsnio 1 dalyje nustatytu atveju;
- 6.4.4. projekto teritorijos žemės kadastro žemėlapi su privačių ir valstybinių žemės sklypų ribomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

7. Jeigu projekto organizatorius neturi visų duomenų, kurių reikia projektui rengti, juos parengti (gauti) numatoma projekto rengimo darbų sutartyje.

8. Projekto organizatorius ar jo įgaliotas projekto rengėjas, jeigu tai numato Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2005, Nr. 84-3105), atlieka atranką ir nustato, ar privaloma vertinti konkretaus projekto

planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai. Šis vertinimas atliekamas Planuojamos ūkinės veiklos atrankos metodiniuose nurodymuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-665 (Žin., 2006, Nr. [4-129](#)), nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

III. PROJEKTO RENGIMO ETAPAS

9. Projektą sudaro dokumentai, nurodyti Taisyklių 36 punkte.

10. Projekto sprendinių ir lauko darbų brėžiniai rengiami naudojant naujausią kartografinę medžiagą:

10.1. Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 skaitmeninį rastrinį ortofotografinį žemėlapij ORT10LT;

10.2. Georeferencinio pagrindo kadastro duomenis.

Kartografinė medžiaga teikiama Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo (Žin., 2001, Nr. [62-2226](#); 2010, Nr. [54-2649](#)) ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Projekto sprendinių brėžinys rengiamas skaitmenine ir spausdintine forma planavimo užduotyje nurodytais duomenų pateikimo formatais pagal Žemės paėmimo visuomenės poreikiams projekto sprendinių brėžinio geoinformacinės duomenų bazės specifikaciją, patvirtintą Nacionalinės žemės tarnybos generalinio direktoriaus 2005 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 1P-224 (Žin., 2005, Nr. [147-5377](#)).

11. Projekto sprendinių ir lauko darbų brėžiniai rengiami pagal Žemės paėmimo visuomenės poreikiams projekto sprendinių brėžinio ir lauko darbų brėžinio sutartinius ženklus, patvirtintus Nacionalinės žemės tarnybos generalinio direktoriaus 2005 m. rugsėjo 19 d. įsakymu Nr. 1P-177 (Žin., 2005, Nr. [113-4147](#)).

12. Projekto rengėjas, gavęs iš projekto organizatoriaus Taisyklių 6.4 punkte nurodytus dokumentus ir teisės aktų nustatyta tvarka įsigijęs kartografinę medžiagą, parengia lauko darbų brėžinį.

13. Lauko darbų brėžinyje spausdintine forma pažymima projekto teritorija, patvirtinta pagal Žemės paėmimo visuomenės poreikiams taisyklės, ir nubraižoma:

13.1. žemės sklypų, kuriuos numatoma paimti (visą žemės sklypą ar jo dalį) visuomenės poreikiams, ribos;

13.2. žemės sklypo (sklypų), kuris bus naudojamas visuomenės poreikiams, ribos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

14. Projekto rengėjas lauko tyrinėjimo darbų metu:

14.1. patikslina lauko darbų brėžinyje pakitusias žemės naudmenas ir jų kontūrų ribas;

14.2. pažymi lauko darbų brėžinyje nekilnojamojo turto objektus, už kuriuos reikės atlyginti šių objektų savininkams ar naudotojams, taip pat nurodo nebaigtos gamybos darbus ir parengia jų aprašymus;

14.3. parengia visuomenės poreikiams paimamame žemės sklype esančių statinių ir įrenginių sąrašą, nurodo jų savininkus ar kitus naudotojus, patikslinęs duomenis pagal Nekilnojamojo turto registro tvarkytojo pateiktą informaciją;

14.4. atlieka žemės sklypų, kurie visi ar kurių dalis bus paimama visuomenės poreikiams, kadastrinius matavimus, nustatydamas jų ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinatas 1994 metų Lietuvos koordinacių sistemoje LKS-94 ar su šia sistema susietose vietinėse koordinacių sistemose, apskaičiuoja jų plotus, atnauja išnykusius riboženklus; atlikęs kadastrinius matavimus, žemės sklypų plotus sutikrina su įregistruotaisiais Nekilnojamojo turto registre ir prirėkęs patikslina pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 (Žin., 2002, Nr. [41-1539](#); 2005, Nr. [80-2899](#));

14.5. tuo atveju, kai visuomenės poreikiams paimama dalis žemės sklypo, lauko darbų brėžinyje pažymi paimamos visuomenės poreikiams žemės sklypo dalies ribas, kad nustatytų paimamos visuomenės poreikiams žemės plotą;

14.6. kartu su projekto organizatoriumi ir žemės savininku ar kitu naudotoju aptaria atlyginimo už paimamą žemės sklypą būdą ir dydį, taip pat nuostolius, patirtus dėl žemės sklypo ir ant jo statomų ar jau pastatytų statinių, žemės sklype esančių sodinių paėmimo visuomenės poreikiams, ir kitus nuostolius (toliau – nuostoliai, patirti dėl žemės sklypo paėmimo visuomenės poreikiams), žemės sklypų dalių, likusių nuo paimtųjų visuomenės poreikiams, pertvarkymo galimybes;

14.7. *Neteko galios nuo 2012-09-15*

Punkto naikinimas:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, *Žin.* 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

14.8. parengia turto vertinimo ataskaitą. Turto vertinimo ataskaita turi būti parengta prieš parengiant projekto sprendinius. Nuostoliai, patirti dėl žemės sklypo paėmimo visuomenės poreikiams, apskaičiuojami pagal Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 47 straipsnio ir Žemės paėmimo visuomenės poreikiams taisyklių reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, *Žin.*, 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

15. *Neteko galios nuo 2012-09-15*

Punkto naikinimas:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, *Žin.* 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

16. Informaciją apie laisvus valstybinės žemės plotus, kurie ribojasi su paimamu privačios žemės sklypu ir kuriuos Nacionalinės žemės tarnybos vadovas gali suteikti nuosavybėn (toliau – suteikiamas nuosavybėn žemės sklypas) žemės savininkams už paimamus iš jų visuomenės poreikiams žemės sklypus, projekto rengėjo prašymu per 10 darbo dienų nuo šio prašymo gavimo teritoriniame padalinyje pateikia teritoriniai padaliniai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, *Žin.*, 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

17. *Neteko galios nuo 2012-09-15*

Punkto naikinimas:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, *Žin.* 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

18. Projekto rengėjas, rengdamas projektą:

18.1. projekto sprendinių brėžinyje:

18.1.1. nubraižo žemės sklypų, esančių projekto teritorijoje, ribas pagal atliktus kadastrinius matavimus ir įrašo šių žemės sklypų unikalius numerius;

18.1.2. nubraižo paimamų visuomenės poreikiams žemės sklypų ar jų dalių, jeigu visuomenės poreikiams paimamos tik žemės sklypo dalys, ribas;

18.1.3. nustato žemės sklypo, kuris bus naudojamas visuomenės poreikiams, ribas, jeigu visuomenės poreikiams paimamas žemės sklypas nesuprojektuotas detalajame ar specialiajame plane;

18.1.4. pertvarko (sujungia, padalija, perdalija, atidalija), kaip aptarta su žemės savininkais ar kitais žemės naudotojais, tas žemės sklypo dalis, kurių nenumatoma paimti visuomenės poreikiams, taip pat projektuoja kelius, numato melioracijos sistemų pertvarkymą, specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymą arba pakeitimą, suprojektuoja siūlomus servitutus;

18.1.5. suprojektuoja suteikiamus nuosavybėn žemės sklypus;

18.2. numato žemės sklypų, nurodytų šių Taisyklių 18.1.3 punkte, pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ir pobūdį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, *Žin.*, 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

18¹. Projekto organizatorius parengia žemės paėmimo visuomenės poreikiams ir atlyginimo už ją sutarties projektą ir Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 47 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka pateikia šį projektą žemės savininkui ir (ar) naudotojui drauge su raštu, kuriame nurodo, kad apie tai, ar sutinka arba nesutinka sudaryti šią sutartį, žemės savininkas ir (ar) naudotojas per Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 47 straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą privalo informuoti projekto organizatorių.

Papildyta punktu:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

19. Jeigu žemės savininkas nesutinka, kad jam būtų suteiktas nuosavybės siūlomas žemės sklypas, arba nesutinka su formuojamo suteikiamo nuosavybės žemės sklypo dydžiu ir (ar) ribomis, suteikiamo nuosavybės žemės sklypo formavimo procedūra nutraukiama. Jeigu žemės savininkas sutinka, kad jam už paimamą visuomenės poreikiams žemės sklypą būtų atlyginama pinigais, sudaroma žemės paėmimo visuomenės poreikiams ir atlyginimo už ją sutartis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

20. Kai projekto teritorija ribojasi su rengiamo žemės reformos žemėtvarkos projekto arba jam prilyginamo žemės sklypo plano teritorija, projekto sprendiniai turi būti derinami su žemės reformos žemėtvarkos projekto arba jam prilyginamo žemės sklypo plano sprendiniais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

21. Aiškinamajame rašte pateikiama informacija (duomenys) apie projekto teritorijos būklę, projekto sprendinius, probleminių situacijų analizę ir kita informacija, susijusi su projekto rengimu. Parengiama ir suvestinė lentelė, kurioje nurodomi žemės sklypų savininkai ar kiti žemės naudotojai, iš jų paimamas visuomenės poreikiams žemės sklypo (ar jo dalies) plotas, atlyginimo būdas, žemės sklypo (ar jo dalies) vertė, nurodyta projekte esančioje turto vertinimo ataskaitoje, ir nuostolių, patirtų dėl žemės sklypo paėmimo visuomenės poreikiams, dydis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

IV. PROJEKTO SPRENDINIŲ PASEKMIŲ VERTINIMO ETAPAS

22. Projekto sprendinių poveikis vertinamas pagal Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. liepos 16 d. nutarimu Nr. 920 (Žin., 2004, Nr. [113-4228](#)).

23. Kai projekte numatyta paimti visuomenės poreikiams visą žemės savininko ar kito naudotojo žemės sklypą, projekto sprendinių poveikis nevertinamas.

V. PROJEKTO BAIGIAMASIS ETAPAS

24. Projektas svarstomas ir visuomenės dalyvavimas šiame procese užtikrinamas pagal Visuomenės informavimo ir dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. 1079 (Žin., 1996, Nr. [90-2099](#); 2007, Nr. 33-1190).

25. Projekto svarstymą su visuomene rengia projekto organizatorius.

26. Parengtas ir visuomenės apsvaistytas projektas derinamas su:

26.1. projekto organizatoriumi;

26.2. projekto teritorijos valstybinės žemės patikėtiniais;

26.3. valstybinių parkų, valstybinių rezervatų ir biosferos rezervato direkijomis, kai projekto teritorija ar jos dalis patenka į šias saugomas teritorijas;

26.4. Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentu, kai projekto teritorija ar jos dalis patenka į Taisyklių 26.3 punkte nurodytas saugomas teritorijas, kurios neturi direkijos;

26.5. Kultūros paveldo departamentu prie Kultūros ministerijos, kai projekto teritorija ar jos dalis yra istorijos ir kultūros paminklų teritorijoje arba jos apsaugos zonoje;

26.6. Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, kai projekto teritorijoje yra ištyrinėtų naudingųjų iškasenų telkinių;

26.7. Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, kai žemė paimama visuomenės poreikiams pasienio ruože;

26.8. teritoriniu padaliniu, kai projekto teritorijos valstybinės žemės patikėtinis nėra Nacionalinė žemės tarnyba;

26.9. žemės reformos žemėtvarkos projekto arba jam prilyginamo žemės sklypo plano rengėju, kai projekto teritorijoje rengtas žemės reformos žemėtvarkos projektas arba jam prilyginamas žemės sklypo planas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

26.10. kitomis institucijomis – jeigu tai nurodyta išduotose sąlygose.

Papildyta punktu:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

27. Projekto rengėjas pateikia projektą derinti Taisyklių 26 punkte nurodytoms institucijoms, kurios ne vėliau kaip per 5 darbo dienas jį suderina arba motyvuotai raštu atsisako jį derinti. Derindamos projektą, institucijos pagal teisės aktų joms nustatytą kompetenciją pateikia motyvuotas išvadas dėl projekto sprendinių nederinimo, kurios išdėstomos atskiru raštu. Jeigu projektas nederinamas, nurodoma, kurie sąlygų aprašo reikalavimai neįvykdyti, taip pat konkretūs įstatymų ir kitų teisės aktų straipsniai ir nuostatos, kurie pažeisti ar draudžia nurodytą veiklą. Kai institucija suderina projektą be pastabų, jos specialistas pasirašo projekto sprendinių brėžinį, nurodydamas vardą, pavardę, pareigas, institucijos pavadinimą ir suderinimo datą. Minėtosios žymos tvirtinamos antspaudu.

28. Institucijai nepareiškus pastabų dėl projekto per 5 darbo dienas, laikoma, kad ji pastabų neturėjo ir projektą suderino.

29. Projekto organizatorius, laikydamasis Teritorijų planavimo dokumentų tikrinimo tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2004 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. D1-200 (Žin., 2004, Nr. [78-2756](#)), raštu pateikia Nacionalinei žemės tarnybai Taisyklių 36.1–36.11, 36.13 ir 36.14 punktuose nurodytus dokumentus (projekto bylą) ir jų kopijas (projekto sprendinių brėžinio kopija turi atitikti projekto sprendinių originalo brėžinio spalvinius žymėjimus), kurių reikia projekto patikrinimo aktui su išvada dėl projekto tvirtinimo tikslingumo parengti. Projekto bylos kopija paliekama Nacionalinėje žemės tarnyboje (projekto sprendinių brėžinys – skaitmenine ir spausdintine forma).

30. Nacionalinė žemės tarnyba projekto sprendinius ir procedūrų dokumentus patikrina pagal Teritorijų planavimo valstybinės priežiūros tvarkos aprašą, patvirtintą aplinkos ministro ir žemės ūkio ministro 2010 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. D1-831/3D-868 (Žin., 2010, Nr. [116-5949](#)).

31. Projekto organizatorius, gavęs projekto patikrinimo aktą, kuriame išvada dėl šio projekto tvirtinimo tikslingumo teigiama, projektą teikia tvirtinti Nacionalinės žemės tarnybos vadovui arba jo įgaliotam teritorinio padalinio vadovui.

32. Nacionalinės žemės tarnybos vadovas arba jo įgaliotas teritorinio padalinio vadovas per 15 darbo dienų nuo projekto gavimo priima įsakymą patvirtinti projektą ir per 5 darbo dienas nuo įsakymo priėmimo apie tai raštu praneša projekto organizatoriui.

33. Projekto organizatorius, gavęs Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio padalinio vadovo pranešimą apie patvirtintą projektą, per 10 darbo dienų paskelbia jį vietiniame laikraštyje (jeigu toks leidžiamas) arba regioniniame laikraštyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

34. Projekto organizatorius ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo projekto patvirtinimo pateikia savivaldybės administracijai registruoti projektą Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 19 d. nutarimu Nr. 721 (Žin., 1996, Nr. [60-1417](#); 2010, Nr. [91-4814](#)), nustatyta tvarka. Savivaldybės administracija apie įregistruotą projektą per 15 darbo dienų praneša Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro tvarkymo įstaigai.

35. Patvirtintas projektas galioja neterminuotai.

36. Projekto bylą sudaro šie dokumentai:

36.1. projekto organizatoriaus teritoriniam padaliniui pateiktas prašymas paimti žemę visuomenės poreikiams;

36.2. projekto aiškinamasis raštas;

36.3. Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimas pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą;

36.4. patvirtinta projekto darbų rengimo programa;

36.5. dokumentai, patvirtinantys projekto rengimo pradžią ir jo tikslų paskelbimą vietiniame laikraštyje (jeigu toks leidžiamas) arba regioniniame laikraštyje, Nacionalinės žemės tarnybos, savivaldybės ir projekto organizatoriaus institucijos interneto tinklalapiuose;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

36.6. projekto teritorijos žemės kadastro žemėlapis su privačių ir valstybinių žemės sklypų ribomis;

36.7. dokumentai, nurodyti Žemės paėmimo visuomenės poreikiams taisyklių 6 punkte;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

36.8. žemės sklypų savininkų ar kitų naudotojų ir projekto organizatoriaus sudarytos sutartys;

36.9. projekto viešo svarstymo ir derinimo dokumentai;

36.10. projekto sprendinių pasekmių vertinimo dokumentai;

36.11. turto vertinimo ataskaitų bylos;

36.12. Nacionalinės žemės tarnybos išvada dėl projekto tvirtinimo tikslingumo;

36.13. projekto sprendinių brėžinys (brėžiniai);

36.14. projekto teritorijos ribų planas, nurodytas Žemės paėmimo visuomenės poreikiams taisyklių 11 punkte;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

36.15. lauko darbų brėžinys.

VI. PROJEKTO ĮGYVENDINIMAS

37. Nacionalinės žemės tarnybos vadovui arba jo įgaliotam teritorinio padalinio vadovui patvirtinus projektą, projekto rengėjas:

37.1. paženkliną vietovėje pagal patvirtintą projektą suformuotus žemės sklypus, atlikdamas šių sklypų kadastrinius matavimus, nustato jų ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinatas valstybinėje koordinacių sistemoje, parengia ir suderina pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatus kiekvieno žemės sklypo kadastro duomenų bylą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

37.2. pateikia projekto organizatoriui žemės sklypų kadastro duomenų bylas.

38. Kadastro duomenų byla formuojama laikantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų.

39. Nacionalinės žemės tarnybos vadovas arba jo įgaliotas teritorinio padalinio vadovas, vadovaudamasis projekte patvirtintais sprendiniais, Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų bylos tikrinimo taisyklių, patvirtintų Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2009 m. rugsėjo 3 d. įsakymu Nr. 1P-98 (Žin., 2009, Nr. [107-4512](#); 2012, Nr. 4-134), nustatyta tvarka ir terminais, patikrinęs kadastro duomenų bylą, priima sprendimą pakeisti žemės sklypo kadastro duomenis arba pertvarkyti žemės sklypą, jeigu tai numatyta projekte. Savininkui ir (ar) kitam naudotojui apie šį sprendimą pranešama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 46 straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka. Pagal Nacionalinės žemės tarnybos vadovo arba jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo sprendimą teritorinis padalinys per 5 darbo dienas nuo tos dienos, kurią savininkui ir (ar) kitam naudotojui pranešta apie šį sprendimą, teikia Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojui ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui prašymą įrašyti žemės sklypo, paimamo visuomenės poreikiams, kadastro duomenų pakeitimą arba įregistruoti po pertvarkymo suformuotus žemės sklypus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

40. Įregistravus žemės sklypo kadastro duomenų pakeitimą arba žemės sklypų pertvarkymą, Nacionalinės žemės tarnybos vadovas per 20 darbo dienų nuo žemės sklypo kadastro duomenų pakeitimo arba žemės sklypų pertvarkymo įregistravimo priima sprendimą paimti žemės sklypą visuomenės poreikiams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

41. Nacionalinės žemės tarnybos vadovo arba jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo priimto sprendimo dėl žemės paėmimo visuomenės poreikiams projekto patvirtinimo, taip pat sprendimo pakeisti žemės sklypo kadastro duomenis arba pertvarkyti žemės sklypą kopijos įdedamos į projekto bylą, kuri saugoma teritorinio padalinio archyve. Projekto sprendinių brėžinys turi būti saugomas skaitmenine ir spausdintine forma. Projekto rengėjas taip pat parengia projekto bylos kopiją ir projekto sprendinių brėžinio kopiją (spausdintine ir skaitmenine forma) ir jas perduoda projekto organizatoriui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

42. Turto vertinimo ataskaitų byla kartu su projekto dokumentais perduodama saugoti teritoriniam padaliniui, o turto vertinimo ataskaitos viena kopija saugoma įmonėje, kuri atliko paimamo visuomenės poreikiams žemės sklypo (ar jo dalies) ir nuostolių, patirtų dėl žemės sklypo paėmimo visuomenės poreikiams, vertinimą, kita perduodama projekto organizatoriui.

Priedo pakeitimai:

Nr. [235](#), 2011-02-23, Žin., 2011, Nr. 28-1322 (2011-03-05), i. k. 1111100NUTA00000235

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [235](#), 2011-02-23, Žin., 2011, Nr. 28-1322 (2011-03-05), i. k. 1111100NUTA00000235

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugpjūčio 25 d. nutarimo Nr. 924 "Dėl Prašymų paimti žemę visuomenės poreikiams pateikimo ir nagrinėjimo taisyklių ir Žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1094](#), 2012-09-05, Žin., 2012, Nr. 107-5419 (2012-09-14), i. k. 1121100NUTA00001094

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugpjūčio 25 d. nutarimo Nr. 924 "Dėl Prašymų paimti žemę visuomenės poreikiams pateikimo ir nagrinėjimo taisyklių ir Žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo